

મધમાખી પાલન અને વ્યવસ્થાપન અંગેનો તાલિમ વર્ગ યોજાયો

કીટકશાસ્ત્ર વિભાગ, બં. અ. કૃષિ મહાવિદ્યાલય, આકૃયુ, આણંદ તથા એગ્રીકલ્ચર ટેકનોલોજી મેનેજમેન્ટ એજન્સી (આત્મા), ખેડા ના સંયુક્ત ઉપક્રમે “મધમાખી પાલન અને વ્યવસ્થાપન” અંગેની તાલિમ તા: ૧૬/૦૭/૨૦૧૮ થી ૧૯/૦૭/૨૦૧૮ દરમ્યાન ગોઠવવામાં આવેલ. જેમાં ખેડા જિલ્લાના કુલ ૩૬ મધમાખી પાલનમાં રસ ધરાવતા ખેડૂત ભાઈઓએ ભાગ લીધેલ.

વધતા જતા જંતુનાશકોના છંટકાવથી પર્યાવરણમાં મધમાખીની વસ્તી ઘટતી જાય છે, જેની સીધી અસર પાક ઉત્પાદન પર જોવા મળે છે. આથી સંકલિત જીવાત વ્યવસ્થાપન અપનાવી, જંતુનાશકનાં છંટકાવ તેમજ પાક સંરક્ષણ ખર્ચ ઘટાડી, રસાયણમુક્ત અને ગુણવત્તાસભર ખેત ઉત્પાદનની સાથે સાથે મધમાખી પાલન તેમજ મધમાખીની જાળવણી અંગેની જાણકારી ખેડૂતોને મળે અને મધમાખી પાલન અંગેની જગૃતતા કેળવાય તે માટે આ તાલિમનું આયોજન કરવામાં આવેલ.

આ તાલિમ કાર્યક્રમમાં મધમાખી પાલનને લગતા વિવિધ વિષય પર જુદા-જુદા નિષ્ણાંતો દ્વારા લંબાણપૂર્વક ખેડૂતોને માર્ગદર્શન આપવામાં આવેલ. આ ઉપરાંત મધમાખી પાલનની શરૂઆત કરતી વખતે લેવાની થતી કાળજીઓ, ઋતુ મુજબ મધમાખી પાલન, કૃત્રિમ રાણી ઉછેરની પદ્ધતિ, મધમાખી પાલન માટે જરૂરી સાધનો, પરાગરજ અને મધુરસ પુરી પાડતી વનસ્પતિઓ, મધ કાઢવાની પદ્ધતિ તેમજ મધના પ્રોસેસીંગ વિશે પર પ્રાયોગિક તાલિમ આપવામાં આવેલ.

કાર્યક્રમ દરમ્યાન સર્વે ખેડૂત ભાઈઓને સોલધરા ખાતે આવેલ સહ્યાદ્રી મધમાખી ઉછેર કેન્દ્ર કે જે મધમાખી માટે એક સફળ ગાથા રૂપ છે તેની પણ પ્રત્યક્ષ મુલાકાત તા. ૧૮-૦૭-૨૦૧૮ના રોજ લેવાડાવી ખેડૂતોને માર્ગદર્શન પુરૂ પાડવામાં આવેલ.

કાર્યક્રમમાં તાલિમાર્થીઓએ પોતાના તાલિમ પ્રત્યેના પ્રતિભાવો પણ આપેલ હતા અને જણાવ્યું હતું કે આ તાલીમથી અમે મધમાખી પાલન કરવા માટે પ્રેરાયા છીએ.

આ તાલિમ કાર્યક્રમનાં અંતિમ દિવસે માન. કુલપતિશ્રી ડૉ. એન. સી. પટેલ, સંશોધન નિયામકશ્રી, ડૉ. કે. બી. કથીરીયા, વિસ્તરણ શિક્ષણ નિયામકશ્રી, ડૉ. એ. એ. પટેલ, આચાર્ય અને વિદ્યાશાખાધ્યક્ષશ્રી ડૉ. કે. પી. પટેલ, પ્રોજેક્ટ ડાયરેક્ટર, આત્મા, ખેડા શ્રી. પી. આર. દવે તથા પ્રાધ્યાપક અને વડા, ડૉ. પી. કે. બોરડ પણ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. માન. કુલપતિશ્રી ડૉ. એન. સી. પટેલે તાલિમની જાણકારી બીજા ખેડૂતો સુધી પહોંચે તેવી અભ્યર્થના સાથે આશીર્વચન આપેલ તથા કાર્યક્રમ દરમ્યાન મહાનુભાવોના હસ્તે પ્રમાણપત્રનું વિતરણ પણ કરવામાં આવેલ.

કાર્યક્રમમાં કીટકશાસ્ત્ર વિભાગમાંથી પ્રો. મિરલ સુથાર, મદદનીશ પ્રાધ્યાપક, ડૉ. સી. બી. ધોબી, મદદનીશ સંશોધન વૈજ્ઞાનિક તથા મિનાક્ષી લુણાગરીયા, ખેતી અધિકારી હાજર રહ્યા હતા.

કાર્યક્રમના અંતમાં ડૉ. ડી. બી. સીસોદીયા, સહ સંશોધન વૈજ્ઞાનિકએ આભાર દર્શન રજુ કર્યું હતું.
સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન ડૉ. આર. કે. કુમર, સહ પ્રાધ્યાપકએ કર્યું હતું.

